

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

РІК L Ч. 74. Джерзі Сіті, Н. Дж., четвер, 2-го квітня 1942.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

№ 74. Jersey City, N. J., Thursday, April 2, 1942.

VOL. L

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Сокоу: BErgen 4-1016 4-8007

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA.

FIVE CENTS ELSEWHERE

Світло Переможе Темноту, Правда стане Сильнішою Від Неправди, а Життя стане Сильнішим Від Смерті, Заповідає През. Рузвельт у Страстнім Тижні - Крипс Має Труднощі в Індії - Зріс Японський Натиск в Бурмі

„ЗМАГАЄМОСЯ З СИЛАМИ ТЕМНОТИ“, КАЖЕ РУЗВЕЛТ

ВАШІНГТОН. — Президент Рузвельт, скликаючи конференцію Тихо-Океанської Военної Ради, навізав наради з посланням з нагоди надходячого Великодня про перемогу світла, правди і життя. Президент заявив, що це є боротьба проти темних сил, що змагаються до знищення всього того, що є дороге для вільної людини. Обговорюючи на пресовій конференції завдання Тихо-Океанської Ради, президент твердив, що є це дорадче тіло, яке буде співпрацювати з подібною радою в Лондоні. Рада ця, зложена в першу чергу з цивільних людей, буде давати вказівки ширшого значіння, але не буде в жадній мірі рішати про воєну, а особливо морську стратегію. З повстанням такої Тихо-Океанської Военної Ради скористали в першу чергу Австралія та Нова Зеландія, які від дощого часу цього домагалися. Президент Рузвельт повторив щераз, що ген. МекАртур є начальним командантом всіх збройних сил, включаючи також морські сили на Південно-західному Паціфіку.

АМЕРИКА НЕ ПРОДАЄ ЗБРОЇ АРГЕНТИНІ

ВАШІНГТОН. — Урядово подають, що Злучені Держави відмовилися продавати Аргентині зброю та амуніцію, але згодилися вислати до цього краю інші товари, потрібні для щоденного життя цивільного населення. Тому то військово-морська комісія Аргентини, яка перебувала якийсь час в Америці, виїхала домів з порожніми руками. Американські урядові кола заперечують, начеб то така політика рівналася репресіям за це, що Аргентина разом з Чиле досі не зірвала з тоталітарними державами, а далі вдержує з ними нормальні дипломатичні зносини. Вони твердять, що це зобов'язання сувороти інших полуднево-американських країв диктує Злученим Державам таку політику.

БРАЗИЛІЯ ВИКРИЛА ТАЙНІ СКЛАДИ БЕНЗИНИ

РІО ДЕ ЖАНЕЙРО (Бразилія). — До сенсационних звідомлень про здушування про-тоталітарних елементів в Бразилії належать ці вистки, які гомосять про викриття великих складників бензини, вдержуваних тайно японцями на східному побережжі Бразилії. Хоч на територіальних водах Бразилії не було видно німецьких субмарин, проте є здогади, що з тих складників доведено паливо для німецьких чи італійських субмаринів, що оперують на водах Атлантичного океану.

АРештують за КРИТИКУ МЕКАРТУРА

САКРАМЕНТО (Каліфорнія). — Стейтловий прокуратор Ерл Ворен приказав арештувати Роберта Нобла та Філіаса Джонса за те, що в бюлетені, видаванім групою, що зветься „Приятелі поступу“ й на чолі якої стоять згадані провідники, є критика ген. МекАртура за це, що він покинув Батаан. Прокуратор каже, що таке поступовання є не тільки зловживанням вільного слова, але цю провину можна підтягнути під параграф про державну зраду.

ТОРГОВЕЛЬНІ ПЕРЕГОВОРІ МІЖ АМЕРИКОЮ ТА НЕВТРАЛЬНИМИ КРАЇНАМИ

ВАШІНГТОН. — Між Злученими Державами і Швецією, Португалією та іншими неутральними країнами ведуться переговори в справі вимини тих сировин та товарів, яких потребують обидві сторони. І так Америка годиться дати тим країнам свої товари, яких вони потребуватимуть, а від них дістане в заміну такі артикули, що їй потрібні для воєнної індустрії. З тих переговорів та евентуальних договорів Америка скористає дуже багато, бо згадані країни мають такі сировини, яких саме Америка в цю пору найбільше потребує.

ОЙЛ КОМПАНІ ОПРОКИДУЄ ЗАКИДИ ПРОКУРАТОРА

ВАШІНГТОН. — В. С. Фарш, президент „Стандард Ойл Ко.“ в Нью Джерзі, заявив, що закиди прокуратора Арнолда начебто компанія припізнала виріб синтетичної гуми, не мають найменшої основи. Він заявив перед комітетом Трумана в сенаті, що компанія ввійшла в зносини з німецькою фірмою ще тоді, коли Америка не була у війні. Він рішучо опрочкує, начеб то компанія була нельояльною зглядом Злучених Держав Америки. Входячи в торговельні звязки з німецькими фірмами, говорив Фарш, згадана компанія причинилася значно до зросту американського промислу, головню в ділянках летунства, вибухових матеріалів та синтетичної гуми. Він рівнож заперечив, начеб в 1939. р. його компанія хотіла навязати звязки з Японією всупереч інтересам Америки.

АМЕРИКАНЦІ ЗНИЩИЛИ 62 КОРАБЛІВ ТА 50 ЛІТАКІВ

АМЕРИКАНСЬКА КВАТИРА (Австралія). — Полковник Е. Л. Юбенк, командант американської летунської ескадри, заявив, що американські летуни доказали великих героїств та здобули величезні успіхи над ворогом в боях за Філіппини та Яву. Після його обчислення, американські „літаючі фортеці“ знищили 62 японських кораблів та зістріляли 50 ворожих літаків. Знищили вони рівнож більше число японських літаків на землі. Про американських летунів висловився полк. Юбенк, що вони є відважні, рішучі, вміють панувати над новими ситуаціями та бистро орієнтуються.

ЯПОНЦІ БОМБАРДУЮТЬ АМЕРИКАНСЬКИЙ ШПИТАЛЬ В БАТААН

ВАШІНГТОН. — Департамент війни подає, що японські літаки бомбардували американський шпиталь в Батаані та спричинили ряд жертв. Хоч шпиталь мав знаки Червоного Хреста та був виминаний в попередніх японських бомбардуваннях, останнього понеділка японці рішилися на бомбардування цього невійськового об'єкту. Американські військові влади є того переконання, що тим способом японська команда старается „намацувати „слабші“ місця в американських позиціях в цілі підготовки до загальної офензиви. В парі з тим японці правильно та систематично бомбардують американські позиції в Корейдор та інші твердині. Але, як доносить ген. Вейрайт, бомби падають далеко від наміреної цілі та спричиняють дуже малі шкоди.

ПЕРШОКІЛЬНИЙ ВІЙСЬКОВИЙ АКАДЕМІЙСЬКИЙ КУРС

ВАШІНГТОН. — Доносить, що у військовій Академії в Вест Пойнт, впроваджують летунський вишкіл, щоб кадети могли відразу вишколюватися на летунів. Згідно з тим пляном багато кадетів не дістане літніх ваканій, а буде вчитися на летунів. Це одначе не означає, що кожний абсолювент Військової Академії буде рівночасно й летуном. Після закінчення тих курсів, ці що хочуть бути летунами, мусять переходити ще окремий летунський вишкіл.

ЯПОНСЬКА ОФЕНЗИВА В БУРМІ ПРОДОВЖАЄТЬСЯ

ЛОНДОН. — Лондонські офіційні звідомлення говорять, що японці далі роблять поступи в Бурмі, зокрема в долині ріки Іраваді. Вони обійшли британські сили з полудня і загрозили їм з заду. Два чинники помагають японцям в Бурмі: перевага в повітрі і поміч ту-бильного населення, яке стануло по стороні японців.

ДАЛЬШІ ЗВІДОМЛЕННЯ ПРО МОРСЬКУ БИТВУ

ЛОНДОН. — Лондонські кола подали звідомлення про велику морську битву, яка мала місце пару днів тому на Північній морі, а про яку дотепер звідомляли лише німці. Така битва дійсно відбулася з британськими та советськими кораблями з одного боку, а з німецькими з другого. Але німці понесли тяжкі втрати. Вони втратили один контрторпедоєць і мабуть три субмарини. Всі кораблі з конвою, хоч може деякі зазнали ушкодження, проте дійшли до місця призначення.

НІМЦІ ПОСИЛАЮТЬ НОВИХ СТО ДІВІЗІЙ НА СХІД

БЕРН. — Німецький штаб посилав величезні скріплення на східний фронт. Біля сто нових дивізій, себто біля півтора мільона нових воїнів, суне головню на полудне, звідки німці задумують повести загальну офензиву на Близький Схід. Правдоподібно, що першим завданням цього війська буде здобути шийний Крим, а описля кинутись на Кавказ. Назагал німці матимуть чотири і пів мільона війська на східнім фронті. Проти них стоїть сім мільонів советського війська.

ТРАНСФУЗИЯ КРОВИ. — На просьбу генерала МекАртура Червоний Хрест зачарте-рував (наняв) вантажний ковчег „Мектан“, щоби вивезти ранених з Манілі. Корабель дістав дозвіл перетіз через воєнну полосу й забрав ранених до австралійського міста Сідні. Світлина представляє трансфузію крові на кораблі підчас подорожі.

ІНДІЙЦІ НЕЗАДОВОЛЕНІ З ПРОПОЗИЦІЇ КРИПСА

ЛОНДОН. — Переговори сера Стаффорда Крипса з місцевими індійськими провідниками натрапляють на перешкоди. Є можливість, що британські пропозиції будуть відкинні і ціла місія Крипса скінчиться невдачею. На всякий випадок та справа не буде так скоро поладжена, як це на початку заповів Крипс. Гіндуські націоналісти незадоволені з пропозицій тому, бо в них говориться, що за ціну щакви-тої незалежності індійці мусять братись до оборони свого краю та мусять проти японців виставити збройні сили. Гіндуси цього не люблять. Вони волілиб, щоб хтось інший боровся, а вони щоб втішались свободою. Могандас Ганді відкинув пропозицію активної участі Індії в війні. Він каже, що японці Індія буде поборювати при помочи „пасивного опору“, а не при помочи зброї. Себто, ціле індійське населення буде мовчки бойкотувати японську владу й остаточно тим бойкотом ту владу поконе, навіть колиб прийшлося японцям в той спосіб „воювати“ десятки літ. По чому японцям склониється та ж думка, що індійські націоналістичні провідники, Негру, який початково правив, був пропозиції Крипса, а тепер починає вагаться і каже, що Індія не має збройної сили і тому не може силою боротись. Вона може боротись лише пасивним опором. Інші гіндуські провідники починають вже лякатись пропозицій британців і починають розуміти, що з правами приходять обовязки. Вони волілиб, щоб британці ще не давали їм того, за що вони цілий час боролись.

Магометанські лідери мають свої застереження. Вони бояться, що в тій новій індійській свободі гіндуси дістануть більш права над магометанами анушчатись. Магометани домагаються точних застережень. Тому пропозиції Крипса вони відкидають з цілком інших, своїх власних причин. Магометани говорять, що це вони дали Британії найбільше воєнка, який боровся на Близькій Сході і в Сінгапурі. Тому несправедливо булоб з боку Британії віддавати магометанам на подалу гіндусів. Супроти цих настроїв є малі вигляди, що індійці згодяться на британські пропозиції, а навіть що видвинуть якісь свої власні, на які погоджувалися всі індійські політичні і релігійні касти.

КРИВАВІ СУТИЧКИ В ІНДІЇ

БОМБЕЙ. — В околицях Бомбею відбули сутички між гіндусами і магометанами. Внаслідок тих сутичок було вбитих чотири осіб і відповднене число ранених. Схвильоване індійське населення, під впливом важких міжнародних подій, починає застановлятися над своїм положенням, а вкупі з тим починають там виринати старі ненависти і непорозуміння. Гіндуські групи все ворогували з магометанськими і від довгих часів поливали ту ненависть кровю. Цей раз по різних місцях вони почали влаштовувати віча і демонстрації, які в кількох випадках закінчилися бійкою і втратою людського життя.

БЕРЛІН СПОДІЄТЬСЯ ЯПОНСЬКО-СОВЕТСЬКОГО ЗУДАРУ

БЕРЛІН (Через радіо). — Німецькі кола говорять, що в короткому часі треба сподіватись удару між Японією і Советами. Для Японії це не буде великої небезпеки, коли вона заатакує Совети, кажуть німецькі кола, бо щонайменше половину своїх збройних сил Совети забрали з Далекого Сходу. Міжнародні знавці припускають, що німці вкоротці зачнуть натискати на Японію, щоб вона таки виступила проти Советів і бодай троха помогла німцям на європейських фронтах.

НЕДОМАГАННЯ ФРАНЦУЗЬКОЇ АРМІЇ

РІОМ. — В дальшому тягу ріомського процесу вийшло на верх, що французька армія мала небагато дозвіз і моторизованої зброї. Німці на фронті мали щонайменше два рази стільки повзів, до того кращої якості. Але на розправі вийшло на верх і те, що це в першу чергу сама армія звинила, що не мала подостатком цієї зброї, бо французький штаб довгий час не хотів призначити повзам першорядної ваги. Хоч серед французьких воєнних знавців були такі, які домагались моторизовання армії і будування повзів, сам найвищий штаб відкидав цю думку.

КУРЕННЯ ПІДЧАС РЕЙДІВ

ЛОНДОН. — Англійська статистика показує, що в часах ворожих летунських наїздів люди починають далеко більше курити.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
Письмений текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.
За оголошення редакція не відповідає.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
3 Канади належить псилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Буря за Робітників

У конгресі зв'язалася справжня буря за робітниче законодавство. Хоча така справа звичайно розбухує людські пристрасті, мало коли ці пристрасті були розбухані до того ступня, що тепер.

Попри ступінь напруження теперішня боротьба замітна ще тим, що по тій стороні, яку можна назвати робітничою, бо заступає робітничі інтереси, стоїть американський уряд.

Зворот цей наступив за президентури Рузвелта, котрий почав в американській історії нову еру суспільного законодавства. Цей президент підписав ухвалений його стараннями закон з 1938. року про години праці й зарплату, що постановляє: 1) мінімальну зарплату 40 центів за годину праці для робітників, зайнятих при міжстейтових роботах; 2) максимальний тиждень праці з 40 годин, з півтора-разовою зарплатою за довшу працю. Президент Рузвельт заступався за це законодавство, щоби збільшити купну силу робітників, поширити працю й розбудити бізнес.

За закону, що був основою політики, означеної назвою "нового розділу", були все невдоволені певні круги, в котрих поважні групи становили: республіканські вороги партії президента, консервативні демократичні представники переважно рілнічних південних стейтів та вороги всяких прав для робітників. Ці групи думають тепер, що для них прийшла пора порахуватися з урядом, коли уряд потребує національної допомоги для успішного ведення війни. Вони підняли кампанію проти 40-годинного тижня праці як проти обмеження військової продукції. Конгресмен Говард В. Смит з Верджинії, старий ворог робітничого законодавства й "нового розділу", виступив з проектом закону про відкликання закону про 40-годинний тиждень праці й за заборону "закрити шапи".

Коли справа прийшла до переслухання перед комітетом для фльотних справ, прихильники закону Смита показали на гори телеграм "з дому" на доказ, що пропозиція Смита має попертя народу. Розгляд телеграм однак виказав, що їх висилка була організована групами й організаціями, заінтересованими проти робітників, та що їх більшість походить з оштейту Оклахоми, котрий з 7 мільонів робітників краю має всього 28,000.

Побити на тій точці, консервати кинулися доказувати, що закон про 40-годинний тиждень праці обмежує війну працю, та тут виступили свідки зознаннями, що воєнні промисли вже давно працюють поза межі 40-годинного тижня, а Доналд Нелсон, начальник ради військової продукції, заявив, що знесення закону про 40-годинний тиждень праці не додасть ні одної години до праці в воєнних промислах.

У цю боротьбу нарешті втручаються робітничі юнії. З одного боку вони згоджуються добровільно зрестися подвійної зарплати за недільну працю, а з другого запевняють, що не будуть толерувати страйків з якоїнебудь причини, як довго триває війна.

Аркадій Аверченко.

Мій Товариш Подорожі

I.
Бувають люди, які нам подобаються на перший погляд, яким ми сліпо віримо. Їх голос, їх поведінка кажуть довіряти їм. Коли проведемо годину з таким чоловіком, здається нам, що знаємо його вже від кількох літ...
Я стрів раз такого чоловіка й не забуду його до смерті.
Іхав я раз другою класою вечірнім поїздом до містечка Пичугіно. Там мав я мати відчит про летунство. Той відчит мав я виголосити на запрошення тамошнього летунського товариства.
У переділї крім мене був ще один молодий чоловік, який мені сподобався від першого погляду.
Він усміхнувся до мене привітно та сказав:
— Гадаю, ми тут їхатимемо оба. То дуже приємно. Правда?
— Так, — відповів я — я

ДІЛИ І ЗАВОЙОВУЙ

П'ятнацять завдань національної пропаганди в Злучених Державах виявлено в об'рунтованій брошурі, виданій Бюром Фактів і Чисел під заголовком "Діли й Завойовуй". Брошура описує методи німецької пропаганди в континентальній Європі, попереджаючи, що Злучені Держави є тепер місцем загального напливу нацистичної стратегії терору.

Це перший раз уряд подає завдання нацистичної пропаганди, кажучи, що Гітлер хотів би, щоб ми повірили, що: Демократія вмирає. Наші збройні сили слабкі. "Новий Лад" є неминучий. Ми пропаганди на Північному. Наше Західне Побережжя є у великій небезпечі, бо там нема опертя, де можна битися. Бритійці занепадають та "продали нам kota в мішку". Від видатків на війну збанкрутує нарід. Цивільні жертви будуть більшими, ніж ми можемо витримати. Сталин робиться надто сильним і більшовизм заляе Європу. Наші провідники невідповідні, наш уряд неспосібний до ведення війни. Треба спинити поміч нашим союзникам. Наша справжня небезпека є японці, ми повинні зєднатися з Німеччиною, щоб спинити "Жовту загрозу". Ми повинні повернути всі наші війська та зброя назад до З. Д. і оборонити тільки наші береги. Німці і британці заляють сепаратний мир з Японією та Німеччиною. Американська демократія буде втрачена за нас війни.

Та, щоб поширити ці та інші брехні, Гітлер збиратиме всі хитрощі до свого чорного мішка, але американці таки не обдурять". Проте "Діли й Завойовуй" перестерігає, що Гітлерова стратегія не буде провадитись все по одному напрямку, як це було в минулому. Одним шляхом, завтра другим. Але завше його широкі завдання будуть ті самі: віділити нас від наших союзників викликанням недовіри до них; витворити тертя в самих З. Д. з метою відтягнута нас від нашого дійсного ворога — Оссі; спаралізувати нашу волю боротися".

Подючи джерело для кожної фактичної заяви, брошура "Діли й Завойовуй" пояснює, що техніка нацистичної пропаганди, направленої на З. Д. є подібна до тої, що її вживав Гітлер проти європейських держав, які він завойовував. Брошура пригадує спробу Гітлера розділити французів і британців в перший рік війни; його постійні залякання на Балканських бізнесових лю-

дей; його витвір внутрішніх неурядків в Бельгії перед інвазією, та інші історичні подороби нацистичної стратегії терору. Коротко-хвилові радіо-передачі з ворожих і контрольованих країн, чутки, ворожі агенти та невипадкові дурні використовуються нацистами, як подається в брошурі. Гітлер старався направлювати капітал проти праці, білих проти нігрі, католиків проти протестантів, християн проти жидів, перестерігається в брошурі. Він знає, що упередження, в будь-якій формі, є водою на його млин.

"Діли й Завойовуй" вказує, що багато років до Перл Гарбор, гітлерівська пропаганда в цій країні намагалася спаралізувати наше думання, щоб витворити враження, що нам нема діла до війни. Що ніхто не посмілиться напасти на нас. Що наші два океани охоронять нас. Що все одне Гітлер не цікавиться Західною Півкулою. Що коли ми не будемо робити того, що не подобається Гітлерові, він залишить нас у спокою. Що кожний, хто перестерігає нас, що Гітлер думає те, що каже, є воєнним підбурювачем. Що кожний, хто спонукав нас помагати тим, хто вже змагався з Гітлером, старався втягнути нас у війну. Це все було підхоплене і повторюване багатьма групами американців, людьми, які були залякані, як би пізнали, що вони розносять нацистичну пропаганду.

Після успішного спробу у Франції, агенти Гітлера пустили багато луток в цій країні, а всі з них неправдиві, відносно видуманих епідемій, недоброго харчу та дезертирства в наших збройних таборах, як це описано в брошурі. Там говориться: "Від початку війни німці не переставали намагатися переконати нас, що вони не люблять, як мене будять зі сну. — Покладіться лише спокійно на лавку, — сказав мій сусід і виняв газету з кишені. — Я буду читати. А коли хочете, то я покажу кондукторові ваш білет, щоби він не потребував вас будити. — Та чому я мав би так наприкрюватися вам? — То нічого. Я й так не буду спати. Я поклався на лавку, дав товаришеві подорожжя мій білет, потім я знову встав, зняв мою валізу, відчинив її та виняв подушечку. Молодий чоловік дивився цікаво на це дітина на мою валізу та сказав одушевлено: — Яка чудова валіза! — Так, то дуже добра шафкова валіза. Я купив її в Берліні. Ось тут є переділ на біля, тут шафка на одержу, тут переділ на харчі, а тут портфель на гроші, паспорт і документи. Я не в'язав зі собою паспорт, та гадаю, що в Пичугіні не робитимуть мені труднощі! — Годі знати, тамошний поліцеймайстер дуже строгий. Я

ІНДІЯ

Поїздка британського міністра Стаффорда Крипса до Індії та пропозиція британського уряду дати Індії статут Бритійської Домінії по закінченні цієї війни, є без сумніву найбільшою політичною новиною останніх часів. Індія є краєм з величезними багатствами та сотками мільонів населення. Отже становить величезний резервуар всяких спроможностей і комбінацій. Від того, чи зможе Крипс нахилити Індію вхилити за зброю та стати поруч Об'єднаних Держав проти Японії, зглі тоталітарного блоку, залежатиме у великій мірі, який оборот візьме ця глобальна війна.

Положення.

Щож представляє собою оця Індія, оце "індійське царство", про яке стільки ми наслухали в диточих казках, на яке надивилися у фільмах, про яке читали в писаннях найкращих поетів світа?

Індійське царство, в найширшому розумінні, "Бритійська Індія", має 4,715,000 кв. км. поверхні та 330,000,000 мешканців. Вона обіймає на півночі узбіччя гір Гімалаїв, далі Індостан, цебто великі низи рік Інду, Гангу та Брахмапутри, височину Декану на півдні та гористу Бірму в сходу. Підсоння Індії є тропічне й півтропічне, впливи моря не сягають дуже далеко, бо півостров (Індія є півостровом, облятим Індійським Океаном) є слабо розчленований, зате Гімалаї є прекрасною заслоною від азійської маси. Буйний ліс придбується на північній сході, рідкий на південній заході, а в долинах рік перемінюється в джунглі. Позатим це саванна та степ, що на північній заході та на Декані перемінюється у пустельний світ.

Із творіння світа подибується тут лев в пустині, тигр в джунглях, слон в лісі, носоріг в болотах, багато триліцевого гаддя.

Населення та багатства.

Найбільша частина населення є Індійці - гіндуси (240 мільонів), що мають 300 ріжних мов. Вони виперли на окраїні дравідів (72 мільони) на півдні, белуджів (800,000 на заході) та тибетанців (500,000 на півночі). Крім того на сході за рікою Гангом живе 13 мільонів бірманів. З європейських народів найчисленнішими є англійці (300,000); є теж невелике число французів та португальців.

Індійці не є тубільними мешканцями Індії, але прива-

дзували тут ще 2,000 літ перед Христом. Уже давно вони розвинули високу культуру (філософія, література), але на полі техніки не дійшли до європейської, а навіть китайської висоти, хоч здавна знали прим. штучне наводнення (іригацію). На Індію як на багатий та врожайний край нападали дуже часто чужі народи, які полишали свої впливи. В 326 р. перед Христом через похід Олександра Македонського Індія наладує деякий зв'язок з геленським (грецьким) світом, а до VI століття по Христі поширюються тут впливи ісламу. Від 1498 р. починають колоніальну діяльність португальці, а далі голандці, французи та англійці.

Щодо етнічного та антропологічного походження, то Індійці є дуже неоднородним народом. Так само маєється справа з їх релігією, бо щодо релігії то вони розпадаються на 220 мільонів гіндуїстів, 70 мільонів магометанів (сунітів), 13 мільонів будистів і 4 мільони християн. Щодо суспільного устрою, то в Індії є аж 4,000 каст різко одна від другої відмежованих.

Назагал Індія є країною сільсько-господарською. 71% її населення працює на рілі, 11% в промислі, а 6% в торгівлі. В сільському господарстві переважає хліборобство над скотарством. Управна площа займає 20% поверхні, з чого найбільше (35%) є під ріжею, що є насущним хлібом населення, та пшеницю (по 14%), льоном, бавовною та ютою.

Промисловість невелика, головово домашня. Найбільше поширена це ткацька та залізна. Загранична торгівля не є значно розвинена. Відбувається вона майже виключно через острів Цейлон. До головних вивозових продуктів належать: риж, бавовна, цукор, чай, кавчук, юта, а ввозить Індія майже всі фабрикат.

Політичне становище.

До 1803 р. було в руках англійців усе південно-західне побережжя Бенгальського залува, Бенгалія й майже вся долина ріки Гангу. Відтак до 1857 р. англійці заняли побережжя над Арабською затокою та долину р. Інду. В 1857 році вибухає повстання. Бритійський уряд розв'язує "Спілку для експлуатації Індії", а саму країну перемінює в колонію. З інших європейських держав лише Франція і Португалія задержали деякі посілості в Індії, а решта належить до Бритійської Імперії.

При центральним уряді в Лондоні є секретар для Індії. В Індії, в головній місті Нью Дельгі, перебуває назначений британським королем заступник, віцекороль. Виконавча влада є в руках 11 секретарів департаментів, на чолі яких стоїть рада держави, а від 1921 р. законодавчий конгрес і рада князів васальних держав.

Індійський Націоналістичний Конгрес та домагання самостійності.

Місія Стаффорда Крипса не є легким завданням, коли зв'язати, що це не перший раз Індійці домагаються самостійності. Велика Британія пробувала вже не раз ці домагання якось заспокоїти, але без успіху. Після першої війни Англія обіцяла дати автономний (домініальний) статут Індії, однак цього не зробила. Індійський конгрес почав боротьбу за самостійність краю ще 1885 р. В 1920 році стає на чолі цієї боротьби відомий філософ та творець теорії т. зв. "пасивного спротиву", Магатама К. Ганді, навколо якого зосереджується майже вся Індійська політика за останні два десятиліття. Мільони гін-

дусів є переконані, що Ганді є "чудотворцем" та другим Буддою. Замітне те, що підчас Бурської війни Ганді піддержував британців та навіть кермував відділом Червоного Хреста в Полудневій Африці. В 1915 році вернув до Індії та став брати живу участь в націоналістичному русі, який провадив С. Р. Даз. Підчас першої Світової Війни Ганді голосив пацифізм, хоч сам піддержував ділі британців. В 1917 р. його самостійницький рух, званий "свараїст" вже мав за собою мільони прихильників, серед яких були Індійці всіх каст, як також магометани. В тому самому часі Велика Британія оголосила, що після війни Індія "евентуально стане складовою частиною Бритійської Імперії". В 1919 р. Англія встановлює т. зв. "ліярхію", цебто дуальну, англійсько-індійську владу на 10 років, як спробу самоуправи.

АМЕРИКАНСЬКІ ЛІТАКИ ЗНАМЕНІТІ.

БРИСБЕЯН. — Американський летун, четар Дж. Сомерс, який дістав медалью "дистингвішн крос" за затоплення двох японських кружляків, заявив, що свій успіх завдячує головному знаменитим цілим шклом, які є вставлені на американських літаках. Це протестує проти японського корабля, раз він попадає на ті шкла, говорив він.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

„ЮКРЕЙНІЙ ВІКЛІ“
ДЛЯ ВОЯКА.

В тім листі засилаю одного долара на „Юкрейній Віклі“, себто на понеділкове число „Свободи“. Прошу його вислати на ту адресу, яку залучаю. Це американський воєнний українського роду. Він є похресником мого чоловіка. Просив, щоб йому посилати те число. Тож посилайте кожного тижня. Повідоміть нас також, коли виходить наша передплата на „Свободу“. А як не врахуєте того долара, що має іти на часопис для воєнних, то везіть його на підтримку „Свободи“. Бажаємо цілій „Свободі“ від нас усіх веселого і щасливого Христового Воскресіння.

А. Тимоць,
Магвар, Н. Дж.

ЩЕ ДЕЩО ВІД УКРАЇНСЬКОГО
ФАРМЕРА.

Бачу з допису А. Г. Біловус, що її зацікавило наше фермерське життя. Може воно теж цікаве і для інших наших громадян і громадян. Тож скажу ще дещо.

В нас, себто в Грейт Медовз, дуків нема. Але є люди, що мають свої хати і свою землю. Але не всі мають власну землю. Є у нас 143 відділ У. Н. Союзу, що має понад 100 членів крім дітей. Маємо українську католицьку церкву і свою галю. Маємо свої гостиниці і склеп споживчих артикулів.

Більша половина нашої молоді покінчила гай шкул. Кількох покінчило вже й каледжі. Один з них, Роман Ковалюк, є учителем, а тепер служить у війську, де є сержантом. Осип Ковальчук є ще в каледжі, але осенню я вже бачила його в військовій мундурі як сержанта. З нашої парохії є у війську 8 хлопців. Уся наша молодь говорить теж і по українськи. Кількох вміє писати і читати по українськи.

З нашого жіноцтва декотрі належать до А. Ч. Хреста і тепер допомагають шити. Три наші жінки ходять на науку першої помочі. Щоб зрозуміти нас, жінок-фермерок, треба мати на увазі, що життя жінки-фермерки є відмінне від життя жінки-міщанки. Жінки на фермах не мають тої вигоди, що її мають жінки в містах. В місті має жінка все під рукою. І воду, і синк, і „ваштоп“, і гез, і електрику. Усе те є вкупі. А як працює поза домом, то тільки в означені години. Значить, що має час на домашню роботу. Жінка на фермі не має ніяких визначених годин. Її заняття в хаті триває так довго, поки не скінчить роботу в хаті, коло дробу, коров і т. п. Потім їде в поле. Вернувшись до хати, треба винести брудну воду, принести свіжої, вичистити лампу, наляти нафти і так да-

лі, себто робити те, що жінка в місті має майже готове.

Фарми є порозкидані. А тому і народне життя не може іти таким ходом, як іде в місті, та як повинно іти. Жінка на фермі не може так пригладитись нашому народному життю, як це може жінка в місті. Тому вона так радо хапає за жіночі дописи. І тому, скільки їх не було б, для неї їх все ще замало.

Робимо, що можемо. Наш відділ У. Н. Союзу закупив два примірники „Історії України“ по англійськи для американських бібліотек в Гекет-стані і Балвадир, а Бондів О-борони закупив за \$300. І всі ми купуємо державні бонди. Але не хочу того всього описувати, щоб не виглядало, що перехвалюю свою громаду, а з перехвалок користі нема для нікого. Ми всі розуміємо, що маємо боронити нашу прибрану Батьківщину, що дала нам змогу жити і добра навчатись та ще помагати старому краю. А тепер маємо добру нагоду віддячитись Америці за те, що нас до себе прийняла і показати нашим дітям, як ми любимо цей край. Але не можемо не пам'ятати і за те, що хто-матір забуває, того Бог карає. Якби ми у тій тяжкій хвилині забували за мучений український нарід, з якого ми вийшли, то до нас мав би погорду кожний чесний і характерний американець. Саме тепер маємо показати ділами, що ми „з козацького роду“. Маємо боронити Америки і пам'ятати за Україну.

Ось такими думками ми живемо тут на фермах і думаємо, що всіюди наші люди думають та відчувають таксамо.

Е. Дуляк,
Грейт Медовз, Н. Дж.

ЯК ПОШИРЮЮТЬ СЕРЕД
АМЕРИКАНЦІВ ЗНАННЯ
ПРО УКРАЇНУ?

(В тій рубриці подаватимемо імена тих осіб чи організацій, що будуть закуповувати книжки про Україну і українських людей для американських бібліотек чи американських визначних людей).

Нью Йорк, Н. Й. — Відділ 204 У. Н. Союзу замовив дальших три примірники „Історії України“ М. Грушевського, призначуючи їх для головної бібліотеки в Нью Йорку при 42 вулиці, для Дейвис Кемп в Аленвуд, Па. (в доказ призначення за викупування члена відділу), та для Рідної Школи при 14 вулиці в Нью Йорку.

СЕНАТСЬКИЙ ІМІГРАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ РОЗГЛЯДАЄ ДОДАТКИ ДО НАТУРАЛІЗАЦІЙНОГО ЗАКОНУ

Сенатський Іміграційний Комітет недавно закінчив слухання законопроекту, особливо цікавого для чужинців та натуралізованих громадян. Цей законопроект, вже прийнятий в палаті репрезентантів під числом 6250.

Якщо він стане законом, то поміж іншими справами, звільнить різні класи чужинців від освітніх вимог, які ставить теперішній натуралізаційний закон. Це привітають багато тисяч старших не-громадян, які зневірилися стати колишніми американськими громадянами, бо не могли справитись з освітніми вимогами. Чужинці, 50-літні або старші, які стають мешкалами в Злучених Державах до 1. липня 1924. року та які мають дійсні перші папери, або можуть їх дістати протягом двох-річного періоду від дня затвердження закону, від них не буде вимагатися говорити англійською мовою, власноручно підписувати свої заяви, ні не буде ставитись ніяких інших освітніх вимог.

Найбільш спірною постановою нового законопроекту є та, що давала би право відірати натуралізованим громадянам громадянство, коли їх „виелови, писання, вчинки або поведінка доказують, що їх політична вірність належить чужій державі або чужій суверенній владі“.

Департамент справедливості зажадав подібної постанови для того, аби мати ліпшу зброю в боротьбі з особами, які вживають своє американське громадянство для прикриття нелегальної та небезпечної діяльності. Чимало організацій, заступлених на сенатських переслуханнях, вважають, що ця постанова загрожує задалеко, що створює різницю поміж натуралізованими та тут родженими громадянами в той час, як тут роджений громадянин може провинитись так само, а не втратить свого громадянства. Вони теж твердять, що така постанова порушує цивільні свободи натуралізованого громадянина, бо він може боїтись вступати в якусь дискусію, яку можна вважати піддержкою чогось, що зроблено чи пропонувано чужою країною.

Речники уряду кажуть, що ті побоювання безпідставні, що та постанова не має завданням приниження або тероризування натуралізованих громадян. Вони кажуть, що дотична постанова направлена проти тих небагатьох натуралізованих громадян, які тепер мають певні політичні зобов'язання перед чужими державами і які свідомо ховають свою вірність чужій державі за громадянством Злучених Держав. Вони вказують, що

культурні та чуттєві зв'язки натуралізованих громадян з країнами їх народження не підпадають нападом або підозрінням. Вони вказують далі, що відбирання громадянства може бути переведено згідно з тою постановою тільки юридичним шляхом та буде повна можливість представити в суді та розглядати всі докази того, чи писання, вирази, вчинки або поведінка натуралізованого громадянина вказують на його політичну вірність чужій державі, чи ні. Також кожне рішення суду може бути знова переглянуто вищими судами.

ТРОШКА ГУМОРУ

„Нови Св'ят“ з 30. березня ц. р. приносить таку новинку з грубим заголовком: „Поляк на лісті відзначений за героїську оборону Пера Гарбер, Заслуги. Серед них знаходиться Володислав Лозловський (Козловський чи Лозловський?) з Шікаго. Водночас він зівстав іменований капіталом“.

„Нови Св'ят“ робить з нього поляка, не знаючи навіть добре як він називається. Польський редактор може на це відповісти: „І що ж тут лихого? В наведеним випадку ми бодай маємо сумнів, ким є той Лозловський, чи Козловський. Дуже часто ми називаємо поляками навіть тих, про котрих зовсім певно знаємо, що вони ними не є“.

КОРПУСИ ПРАЦІ ДЛЯ
ВОРОЖИХ ЧУЖИНЦІВ

Громадяни Японії, Німеччини та Італії, які були виселені з воєнних районів, можуть записатися до „корпусів праці“, встановлених президентом Рузвельтом. Тим самим вони будуть мати змогу зробити безпосередній вклад у воєнні зусилля Злучених Держав.

Вступ до корпусів праці є цілком добровільний, примусу не допускається. Всеж таки сподіваються, що тисячі японських, німецьких та італійських чужинців вступлять до корпусів.

Заряд Воєнного Переміщення, під керівництвом якого чужинці, вивезені з воєнних районів, добровільно впишуться в „Корпуси Праці Воєнного Переміщення“, був створений ескекутивним наказом президента.

Заряд встановлено як відділ бюра Емердженси Менеджменту і на чолі його буде Милтон С. Ісенговер, бувший координатор Використання Землі при Департаменті Хліборобства.

Президент уповноважив Ісенговера виконати всі необхідні вписання ворожих чужинців з воєнних районів, якщо це не було зроблено, військом, та знайти, поскільки можливо, корисну працю для виселених в індустрії, торгівлі, сільським господарстві та публичних проектах.

Ісенговер буде також встановлювати умови праці, години та розмір оплати в корпусах праці. Він помагатиме виселеним в управлінні та веденні персональних маєтків у воєнних районах та буде співпрацювати з опікуном над маєтками чужинців, Ліо Т. Кроулієм, у встановлюванні загальної політики щодо керування маєтками, взятими від ворожих чужинців.

Сподіваються, що хлібо-

робство буде головною ділянкою, в якій працюватимуть корпуси праці. Японські громадяни, виселені з воєнних районів вздовж побережжя Пасифіку, вже пішли на працю коло цукрових буряків в Колорадо.

Ті ворожі чужинці, які записуються до корпусів праці, будуть призначені до відповідної праці на користь воєно-продукційним зусиллям. Праця в корпусах є на час війни. Встановленням Заряду Воєнного Переміщення зробіть багато для розв'язання проблеми браку робочих рук.

ВІДВІДИНИ ВИЗНАЧНОГО БРАЗИЛІЙЦЯ. — Генерал Генрі Ф. Арнолд (зліва), командант американських повітряних сил, і Едвард Гомес, генерал бразильської авіаційної служби, приїждять до Нью Йорку оглядати повітряну оборону. Іх вітає генерал Фолет Бредді.

СВЯТОЧНІ ЗАКУПИ, ЯК:
ШИНКИ, КОВБАСИ
І ДРУГІ М'ЯСНІ ВИРОБИ

РОБІТЬ

в Знаній Фірмі

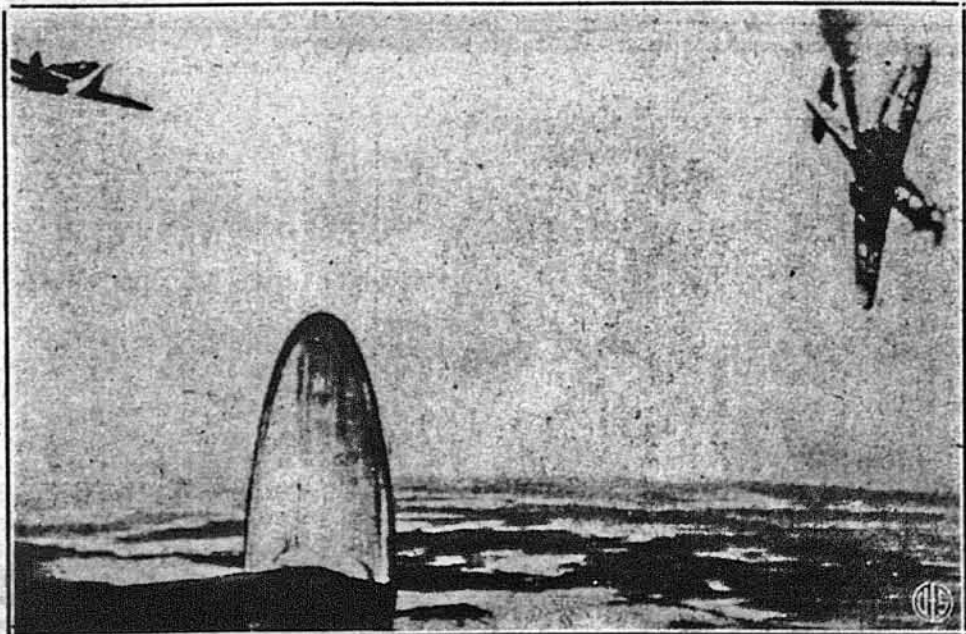
П. С ТАСЮКА

ПОПУЛЯРНІСТЬ ФІРМИ МІЖ СВОЇМИ І ЧУЖИМИ
ПОВНЕ ВДОВОЛЕННЯ ЇЇ ПОКУПЦІВ,
ЇЇ ПОСТІЙНИЙ ЗРІСТ ПОНАД 22 РОКИ
У ТОМУ САМОМУ БЛОКУ ГОВОРЯТЬ САМІ ЗА СЕБЕ

М'ясні вироби фірми Стасюка продається лише в нашій склепі під числом:

124 First Avenue, New York City

Поза границі міста Нью Йорку наших виробів не висилається.

КІНЕЦЬ НАШТИСЬКОГО ЛІТАКА. — Дим виходить з нацистського літака, направо, що має незадовго впасти. Російський цензор каже, що його поцілюв російський літак (наліво). Сцену знято з літака, котрого хвіст видно внизу. Сцена видно розіграна над пустим краєвидом.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Праця для Американського Червоного Хреста.

Українська група для праці на користь Американського Червоного Хреста, організована з відділів Союзу Українок в Нью Йорку та товариством ім. Л. Українки, відділ Жіночої Громади, влаштувала 22. березня вечерок з бінгом та перекускою.

Сходились відбулися в клубі товариства ім. М. Драгоманова. Членкині групи приготували добрі страви, чай, тосточки. Спочатку грали в бінго, далі приступили до перекуски. Громадянка С. Абрагамовська, голова групи, яка переповнила тим вечерком, подякувала гостям, що прийшли на запрошення і не відмовились підтримати це невеличке підприємство. Згадали, що ця група складається з членкинь чотирьох відділів Союзу Українок (найбільше з Жіночої Помічі) та товариства ім. Л. Українки. Вказали, що група ставить своїм завданням працювати тільки для Американського Червоного Хреста, та що роблять старання пригласити до праці інші жіночі товариства. Далі попросила громадянку Е. Залевську сказати пару слів про теперішню працю заснованої групи.

Громадянка Е. Залевська коротко оповіла, що при групі вже розпочато курс домашніх доглядачок (Home Nursing) під керівництвом інструкторки А. Ч. Х. Пошастило так скоро відкрити той курс тому, що всі членкині групи, які вписалися на курс, самі подбали та дістали необхідні для того речі, згідно зі списком А. Ч. Х. Через брак тих речей в А. Ч. Х. довелося би довго на них чекати. Тому за порадою А. Ч. Х. самі вже прилагодили і зразу дістали інструкторку. Закликала жінок, які ще не вписалися до курсу, вписатися та отворити другу групу того самого курсу, аби більш повно використати придбані для того речі та придбати знання, яке кожній хвилини може пригодиться.

Згадали, що стараннями вище згаданих жіночих товариств планується влаштування концерту на День Матері, з чого цілий прибуток має піти на А. Ч. Х. Про ту справу буде подано докладніше по сьнятах. Просила підтримати той концерт своєю участю, продаждом квитків та тим, щоб не влаштувати на той день ніяких інших підприємств. Попрошений громадянкою С. Абрагамовською до слова гром. П. Стасюк підтримав думку про працю для такої гуманітарної організації як А. Ч. Х. і спитав, чи можуть чоловіки належати до цієї групи. Гром. Абрагамовська відповіла, що на зборах ухвалено не робити обмежень і приймати рівно всіх, хоч досі не

маємо ще членами чоловіки, але радо будемо приймати. Тоді гром. Стасюк зголосився бути нешим членом та склав \$5 на А. Ч. Х. Одночасно закликав інших вступати.

Гром. І. Мартиненко, запрошений до слова, сказав, що він чув про нашу групу, а нині переконався сам, що в цій групі об'єднано кілька товариств. Він побажав успіху в праці і зголосив, що має на руках 35 доларів, які ухвалили на А. Ч. Х. Українське Товариство Зоря, відділ 69 У. Н. Союзу, до якого він належить. Ці гроші зараз же віддав касієрці, гром. М. Боечко, для передачі А. Ч. Х. Присутні виявили признання та подяку радісними оплесками. Сподіємось, що приклад товариства Зоря буде справді світлою зіркою для інших товариств.

Крім гром. Стасюка зложили на А. Ч. Х. по \$5: Ю. Козарчук і Л. Гансен; по \$2: Р. Курзів, Г. Боечко та Е. Васильців. Від тих жертв по \$1 зараховано як членські внески до А. Ч. Х., а решта як жертви на А. Ч. Х. Разом вписалось 20 нових членів.

Взагалі цілий вечір пройшов у щирій, товариській душі. Та й матеріально не зле. До А. Ч. Х. віднесено: Внесків від нових членів — \$20, жертв \$15, прибуток з вечері \$20, разом з \$35 від Товариства Зоря зложено \$90.

Щира подяка всім, що допомогли зібрати ту суму грошей, та всім, хто в той чи інший спосіб причинився до успіху нашого невеличкого вечерка.

За уряд: С. Абрагамовська, голова; Е. Залевська, пресова референтка.

ВІЧНО ЗВЕРТАЄТЬСЯ.—Через 42 роки генерал Еміліо Агінальдо все був проти когось: наперед проти Еспанії, потім проти Злучених Держав, але потім змінив свою лояльність супроти Злучених Держав і заперив, що вже остаточно устаткувався. Та недавню він на 72. році життя виступив з публічною порадой до філіппінських та американських військ на півострові Батаан піддатися японцям.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

ПРОТОКОЛ

(ДОКІНЧЕННЯ)

Захист для старців і сиріт.

Цю справу зreferував головний предсідник, зазначуючи, що 20. конвенція доручила головному уряду У. Н. Союзу поробити заходи для закупки такої фарми, яка могла б служити на захист для старців, діточі садки та для спортивних змагань молоді. Згідно з цим ухвалою, виконавчий комітет дав і оглядав землі з будинками й без будинків у різних місцевостях штатів Нью Джерсі, Пенсильванії і Нью Йорк. Одне, досі було трудно віднайти відповідне місце для згаданої цілі.

Вислухавши звіт головного предсідника, а потім і справу, річні збори, на внесення контрольного Д. Капітулу, поперте контрольною д-ром А. Т. Кібзеєм, доручили головному виконавчому комітету, щоб він продовжав свої старання щодо підшукування відповідного місця на захист.

Реальності й моргеджі.

У цій справі д-р В. Галан подає від контрольної комісії таку директиву: Беручи під увагу, що в теперішню хвилину є більша можливість продати реальності, контрольна комісія вважає, що виконавчий комітет повинен поробити всі можливі старання щодо продажу реальностей, зокрема тих, які не приносять належних відсотків.

Контрольна комісія далі вважає, що виконавчий комітет повинен зажадати частинної сплати всіх моргеджів, яких речинеще перейшов три роки. Щодо удержання нових моргеджів, то уділена сума не має перевищати 33 відсотки теперішньої вартості даної реальності, а знов контракти на ці нові моргеджі повинні бути вироблені в такий спосіб, щоб кожний моргедж був сплатений впродовж 15 років.

На внесення радного М. Давискиби, поперте радним С. Слободяном, рішенням одноголосно прийняти вище згадану директиву контрольної комісії.

Поїздки головних урядників на збори чи ювілеї Союзівих відділів.

Річні збори висказали побажання, щоб усі поїздки на збори чи ювілеї відбувалися у тісній порозумінні місцевих головних урядників з виконавчим комітетом і навпаки. Головний урядник, коли має бути присутній на зборах чи ювілеї, повинен мати поручення від виконавчого комітету, а знов, коли член виконавчого комітету має їхати до такої місцевості, де є на місці головний урядник чи урядники, повинен насамперед порозумітися з даним урядником щодо того, чи дотична поїздка є конечною потребою.

Участь У. Н. Союзу в Конгресових Комітетах.

По перевірненні ширшої дискусії над цією справою, прийнято на внесення контрольного С. Куропаса, поперте радним І. Романишином, таку постанову:

Зогляду на те, що ухвала Конгресу американських українців, що відбувся у травні 1940 року, була, що тільки чотири заповомогів організації можуть вирішувати всі справи, які входять у обсяг діяльності Конгресового Комітету, та зогляду на те, що одна з заповомогів організації відтягнула вже своє заступництво з Конгресового Комітету, головний уряд У. Н. Союзу вважає, що Конгресовий Комітет не зможе тепер виконувати своїх завдань згідно з дорученням Конгресу, а тому постановляє, щоб відтягнути своїх представників з згаданого Комітету.

Офіційний орган У. Н. Союзу.

Чотири роки тому, реферувало головний предсідник, У. Н. Союз підписав був умову з Українською Пресою і Книжковою Спілкою, на видавання цієї Спілкою офіційного органу „Свободи“. Минула конвенція доручила головному уряду У. Н. Союзу поробити такі зміни, чи заключити такі нові умови з Спілкою, як того вимагатимуть змінені господарські обставини.

Маючи на увазі цю ухвалу, а також зогляду на те, що Спілка не могла платити умовного ренту, виконавчий комітет, зараз по конвенції, зробив зі Спілкою усту умову, згідно з якою рент Спілці зменшено з \$800 на \$416 місячно. Ця умова була важна до річного засідання головного уряду. З переговорів виконавчого комітету У. Н. Союзу з урядниками Спілки виходить, що Спілка не може дати ніякого задоволення щодо того, чи вона зможе платити набувуче навіть і \$416 місячного ренту, закінчив головний предсідник.

Вислідом дискусії, яка вивязалась у повій справі, була така ухвала:

Зогляду на те, що Українська Пресова й Книжкова Спілка не могла виконувати своїх зобов'язань згідно з підписаною умовою, та зогляду на те, що нема ніякої певності, що вона зможе виконувати набувуче навіть і змінні точки умови, річні збори головного уряду У. Н. Союзу рішення:

1. Не відновляти контракти з Спілкою в справі видавання офіційного органу У. Н. Союзу „Свободи“ та „Юкрейніен Бікі“.

2. У. Н. Союз почне самий видавати свій офіційний орган „Свободу“ не пізніше як 30. травня 1942 р.

3. З днем розпочаття видавництва, головний виконавчий комітет У. Н. Союзу відповілає за адміністрування і редагування „Свободи“ та „Юкрейніен Бікі“.

4. Вилатки на видавання „Свободи“ і „Юкрейніен Бікі“ не можуть перевищати до теперішнього бюджету.

5. Для помічі в часі переведення реорганізації видавництва, річні збори головного уряду У. Н. Союзу назначують трьох головних урядників, а саме: Д. Капітулу, д-ра В. Галана й І. Романишина, як дорадче тіло до виконавчого комітету.

6. Річні збори поручають, щоб головний предсідник, у додаток до своїх обов'язків як предсідник Союзу, виконував також обов'язки менеджера видавництва, без ніякого окремого винагородження.

7. З днем скінчення контракти з Спілкою, виконавчий комітет У. Н. Союзу звільнить Українську Пресову і Книжкову Спілку від усіх довгів до У. Н. Союзу, по передачі Спілкою У. Н. Союзу всіх прав до видавчій Спілкою університету.

Повищу ухвалу прийнято одноголосно на внесення контрольного д-ра В. Галана, поперте радним Т. Шинкудою. Участь головних урядників У. Н. Союзу у політичних організаціях.

На внесення контрольного Р. Смука, поперте радним С. Слободяном, рішення, що головні урядники У. Н. Союзу не повинні належати до ніяких українсько-американських централізованих політичних організацій.

Підмоги з народного фонду.

На внесення контрольного Р. Смука, поперте контрольною С. Куропасем, ухвалено, щоб замість пам'ятника на могилу, уділити \$200 вдові по пок. О. Стеткевичеві, довготітному працівникові в „Свободі“, органі У. Н. Союзу.

На внесення контрольного д-ра А. Т. Кібзея, поперте контрольною д-ром В. Галаном, рішення уділити \$100 проф. М. Чубатому за написання праці.

На внесення контрольного д-ра В. Галана, поперте радним І. Романишином, ухвалено призначити \$150 на Сиротинищу у Філадельфії, а по \$100 на Дівочу Школу в Факетейс, Па., Укр. Вищу Школу в Стемфорд, Конн., та на дім старців у Саатсбург, Н. Й.

На внесення контрольного д-ра А. Т. Кібзея, поперте контрольною С. Куропасем, ухвалено, щоб відповідно до літ студій і поступу в науці, поміч поодиноким студентам, що внесли просьби, випосила від \$25 до \$45.

Маючи на увазі ту ухвалу, призначено такі підмоги наступним студентам: М. Каша з від. 3, \$45; А. Петрушко з від. 7, \$40; М. Пласконос з від. 7, \$35; М. Гиндус з від. 39, \$35; П. Вархолик і Е. Сотник з від. 63, по \$35; А. Ореск з від. 63, \$40; Я. Парницький з від. 69, \$35; В. Римник з від. 118, \$35; Л. Подоль з від. 125, \$35; М. Стеців з від. 149, \$35; Дж. Пулк з від. 180, \$35; А. Шмайло з від. 188, \$30; П. Ленчук з від. 204, \$35; І. Харамбур з від. 204, \$40; Ф. Душник з від. 204, \$30; І. Козак з від. 206, \$35; Л. Шемеряк з від. 222, \$40; М. Сенюк і П. Доренюк з від. 223, по \$35; М. Горостак з від. 223, \$25; В. Берестецкий з від. 228, \$40; С. Савчук з від. 239, \$40; І. Трух з від. 245, \$35; О. Дідух з від. 267, \$35; О. Мусійчук з від. 274, \$35; В. Кізел і М. Кіянчук з від. 292, по \$40; С. Семенюк з від. 301, \$35; В. Пшик з від. 319, \$35; О. Лялік з від. 364, \$40; П. Полішук з від. 374, \$40; Е. Шабутира з від. 385, \$35; М. Бойко з від. 390, \$40; В. Гавриш і М. Мізень з від. 393, по \$40; С. Ярема з від. 393, \$30; М. Гинюк з від. 398, \$35; Н. Люлька з від. 401, \$35; М. Тарас з від. 406, \$45; А. Мазник з від. 407, \$30; Г. Брезічка з від. 414, \$35; В. Бац з від. 431, \$35; І. Терещевський з від. 438, \$35; І. Демкович з від. 471, \$35; А. Довга з від. 471, \$25.

Закупно машин і ліполеум.

На внесення радного Д. Шмагала, поперте радним П. Дудю, рішення закупити дві модерні рахункові машини для головної канцелярії У. Н. Союзу, а також ліполеум для покриття підлог у домі Союзу.

На тім закінчено програму нарад, і на внесення контрольного С. Куропаса, поперте радним М. Давискибою, головний предсідник закрив річні збори головного уряду У. Н. Союзу в годині 8. вечір, 27-го лютого 1942 року, ззиваючи головних урядників до поєднаної праці на місцях для нашого краю, а також для своєї організації, У. Н. Союзу. Збори закінчено відспіванням національних гімнів, американського й українського.

Д. Дависко, головний секретар У. Н. Союзу.

LIBERTY LIMERICKS

A cheerful old mammy named Hannah,
Who'd lived eighty years in Savannah
Said "Sbo'nuh, I'll buy Defense Bonds, 'cause I
Am in love with the Star Spangled Bannah!"

Help buy the planes and tanks needed to smash the Axis! Save with U.S. Bonds and Stamps every pay day.

Довга війна буде означати зменшення блондинок, заявляють лондонські прикрашувачки волосся, бо багато хемікалів, вживаних до крашення волосся на ясно, потрібні є до виробу муніції.

ДОМ НА ПРОДАЖ

НА ПРОДАЖ офіційний і приватний дім з 10 акрами чорнозему в Millville, N. J. До селення міста ходом 10 мінут. Надється на урону впродовж годівлю дров. Попередній власник блж. пам. Стефан Козальчук за одну літню саперу брав 3 тисячі доларів. Продається за цією старістю власника. По інформації: Mrs. PELANIA KIT, Hance Bridge Road, Millville, N. J.

БІЗНЕСОВІ НАГОДИ

ГРАСЕРІЯ-ДЕЛКАТЕСЕН, в добрій ділянці, оборот тиждень \$900-900 і більше, склеп великий, подвійний, з опаланням і помешканням. Рент \$50 місячно. Добра ділянка, модерне урядження. Бізнес який мало. Вимагає тільки добрих людей. Ціна після умови. Голоситись до: GALICIAN BAZAR, 103 Ave. A, New York City.

ПРИБОРИ ДО КРАШЕННЯ ПИСАНОК

Фарба в порошку з старого краю.

Вісім (8) красок: червона ясна, червона темна, жовта, помаранчева, зелена ясна, зелена темна, синя і чорна. Ціна за 8 красок \$1.00. Віск цинковий і кістка до писання 25 ц. Крайній шафран 25 ц.

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ „Христос воскрес“ в формі книжечок з віршами, ціна за дозми 60 п., 50 карток \$1.75, 100 карток \$3.00. Картки в формі книжечок люксові, ціна за дозми \$1.00. Зелене листя до роблення паперових квіток, грот коштує 75 ц. Ладан (Кадило), для церковного ужитку, фунт \$1.00 за переслакою. Шалові хустини білі або чорні з розжиком, одна \$2.25 за переслакою. Червоні Моралі до українського строю, 3 шпурки \$2.00.

Замовлення посилайте до: 39- UKRAINIAN BAZAAR 170 E. 4th St., New York, N. Y.

ВАСИЛЬ ПРИШЛЯК ВИРІБНИК І ПРОДАВЕЦЬ МЕБЛІВ „GRANT CIRCLE UPHOLSTERY CO., Inc.“

2469 WEBSTER AVENUE Near 188th St. B R O N X, N. Y. Має на складі РІЗНІ МЕБЛІ: доброті крісла, по дешевій ціні. Telephone: FOrdham 8-4666.

ЦІЛИЙ ПОХОРОН з цим прегарним металевим труном, двома автоматами, жаравом, балісамуванням, вишпалом Похоронного Дому і т. д.

\$295.00 S. KANAI KAIN 433 State St., Perth Amboy, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

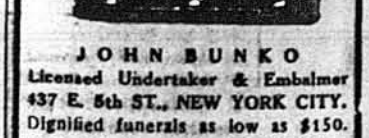

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ Обслуга шира і чесна Main Office: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave. N. E. W. A. R. K. N. J. Phone: Essex 3-5347 Branch office (Pola): 969 SOUTH BROAD STREET, TRENTON, N. J. Phone: Trenton 8888

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребени по ціні так низькій як \$150. Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th St., NEW YORK CITY. Dignified funerals at low as \$150. Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ 129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: Orchard 4-2568 BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE, (cor. E. 165 St.), BRONX, N. Y. Tel.: Melrose 7-6577

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ТАРЗАН, ч. 536. Зловлений.

ZEELA FLEW INTO A RAGE BECAUSE VILYENO HAD USED HER AS A SHIELD, TO SAVE HIMSELF!

THE JUNGLE MAID HAD NO LOFTY NOTIONS OF CHIVALRY, BUT VILYENO'S BEHAVIOR WAS A BLOW TO HER PRIDE.

DESPERATELY, SHE TRIED TO FREE HERSELF FROM HIS HATEFUL GRIP!

BUT THE HARDER SHE STRUGGLED, THE TIGHTER VILYENO CLAMPED HER!

Та це було вже забагато для Зели. Вона спалахнула вогнем ненависті, бо побачила, що Вилієно ужив її як щит для своєї власної охорони.

Вправді ця дівчина джунглів не мала вироблених понять про лицарський, однак ця низька поведінка Вилієна вразила її гордість.

Розпучливо — вона кинулася на Вилієна, стараючися увільнитися з його міцних рук.

Але чим сильніше вона вилася, тим кріпше цей держав її в своїх ненависті з заліза міцних руках.

ПРОТОКОЛ З РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ

(4)

ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКЕ ВІДБУЛОСЯ В ДНЯХ ВІД 23-ГО ДО 27-ГО ЛЮТОГО 1942 РОКУ В ДОМІ У. Н. СОЮЗУ ПІД Ч. 81-83 ГРЕНД СТРІТ, ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА ДМИТРА КАПУЛИ.

Звіт з моєї діяльності, як головного урядника-контрольора У. Н. Союзу, обнімає реченець від 1-го січня до 31-го грудня 1941. року. Цей звіт є короткий.

Крім уряду головного контрольора У. Н. Союзу, я як головний урядник робив також усі можливі старання, щоби працювати на різних ділянках для У. Н. Союзу.

У своїй окрузі, яка складається з 29 відділів У. Н. Союзу, я скликав троє окружних зборів протягом 1941. року, а ці збори відбулись в таких місцевостях:

Мавит Кармел, Па., 23. лютого, в Палмертон, Па., 29. червня і в Нескегонінг, Па., 30. листопада. На згаданих зборах обговорювано, як організувати нове членство до У. Н. Союзу, а також порушувало й справи для добра нашої організації. Зазначу, що відбування таких окружних зборів приносить користь У. Н. Союзові. Є однак одна трудність, яка є получена з такими зборами, а саме, що деякі урядники мусять їхати не раз далеко на ці збори, та самі покривати кошти дороги, бо відділи таких коштів не звертають. Якби ми могли знайти на те якусь зараду, то це помогло б багато справі, бо трудно вимагати від відділового урядника, щоб він завжди витрачувався, та самий покривав видатки. Я часто переписувався з відділами й членами У. Н. Союзу, які вдавались до мене в різних справах, а також переписувався з головним езекутивним комітетом у справах Союзу. Таксамо я листувався зі стейтсменами властими в справах помічі безробітним членам У. Н. Союзу. Інших справ, які полагоджував, тут не подаю, бо не бажаю робити свій звіт довгим. Однак зазначу, що в минулому році листувався з членами далеко більше, як це було в попередніх роках. Бо коли тільки почато поширювати ріжні неправдиві вісти про нашу організацію, то багато членів зверталися до мене зі запитами в цій справі. Я завжди давав належне вяснення.

При кінці бажаю У. Н. Союзові зросту в кілька тисяч нових членів у 1942 році.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА Д-РА В. ГАЛАНА.

Пане предсідник, хвальний уряде! — Виконуючи обов'язки головного контрольора У. Н. С., вложені на мене на XX. Конвенції, я брав участь в контролі майна У. Н. С., в липні 1941. р., як і тепер перед річним засіданням У. Філадельфії — як голова Злучених Відділів У. Н. С. я старався налагодити внутрішнє життя наших відділів.

У цій справі були скликані окружні збори 2. листопада 1941. р. в приватності головного секретаря.

Дуже успішно винав День У. Н. С., де я виголосив промову про користь забезпечення в Союзі. З доручення Езекутивної, я перевів продаж дому У. Н. С. у Філадельфії, і ця продаж вийшла на користь нашої організації, як і в користь місцевих наших членів.

23. листопада я відвідав відділи У. Н. С. в Трентон, Н. Дж., а 14. грудня відділи 247 і 173 у Вільмінгтоні, Дел.

Я не мав іще нагоди відвідати всі відділи Філадельфійської округи, однак стояв з ними в тісному зв'язку та заохочував їх до праці. У тій цілі я помістив ряд статей і дописів у „Свободі” та „Ukrainian Weekly”, щоби заохотити теж і нашу молодь до дискусії та щирішої Союзової праці.

Я брав живу участь в місцевому громадському житті, а як секретар Українського Будівельного Позичкового Товариства вистарався для цього товариства агенцію федерального уряду для продажу державних бондів оборони. Мушу сказати, що відділи У. Н. Союзу ведуть провід у закупні бондів через нашу агенцію.

У порозумінні з головним урядом та головним радним С. Слободяном, я старався поглибити організацію нових членів. Як організатор на Філадельфії працював п. Кирилюк.

Маю повну надію, що тепер відділи У. Н. Союзу в нашій окрузі зрозуміють як слід свої організаційні завдання, та придбають якнайбільше членів для У. Н. Союзу, а в тому самому часі сповнять також і свій державний обов'язок, купуючи якнайбільше бондів Державної Оборони.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА Д-РА А. Т. КІЗЕЯ

Внов. Пане Предсіднику і Вельми Поважані Головні Урядники У. Н. Союзу!

Звіт контрольної комісії був прочитаний п. Д. Капітулою, головою комісії. Він подав Вам повні дані про нашу контролю, та про стан маєтку, і життя У. Н. С. До цього звіту я не маю що додавати, бо він був опрацьований, як рівнож підписаний цілою комісією.

Крім праці в контрольній комісії, я як головний урядник У. Н. С. вів у Дітроїті таку роботу, яка приносила б користь і славу нашій організації. Я все старався служити доброю порадою для тих, що шукали її в мене.

За цілий рік відбулося в нас кілька Союзових імпрез. Було кілька ювілейних свят, та одні організаційні збори, на яких гостив п. Галичін, гол. секр. У. Н. С.

У справах Союзових я працював разом з п. Дідиком, гол. радним У. Н. С. Ми разом нараджувалися, планували, та поступали в гармонії.

Постійного організатора в нашій громаді не було. Та все таки Дітроїт не лишився позади щодо приєднування нових членів.

Щодо репрезентації, та полагодження ріжних Союзових справ, моя активність в 1941. році була така: 18. травня — Ювілейний Бенкет Хору „Думка” в Укр. Нар. Домі; 25. травня — Бенкет молодечих дружин з відділів У. Н. Союзу 20, 94 і 141, які святкували день перемоги над Союзовими дружинами з Огайо і Пенсилвенії; 29. червня — День Жінки; 20. липня Фестин від. 94.; 27. жовтня — Окружні Збори Союзових відділів в Дітроїті; 28. жовтня — Ювілейний Бенкет відділу 75.; 7. грудня — Свято Книжки, устроєне Союзом Українок; 15. грудня — Збори для полагодження справи відділу 203; 26. грудня — відвідина члена Ю. Заморили в Форд шпиталі в цілі полагодження справи винагороди за каліцтво.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА РОМАНА І. СМУКА.

Світла Президіє:

Мій звіт, як одного з членів контрольної комісії У. Н. Союзу, був відчитаний предсідником контрольної комісії. З цього звіту Ви довідалися про стан майна нашої організації з кінцем 1941. року, а також цим звітом контрольна комісія запевняє Союзове членство, що діловодство та стан майна нашої організації є такий, як його члени езекутивні у своїх поодиноких звітах представляли. Як член згаданої комісії я був присутній при кожній контролі (від двадцяті конвенції), і точно сповняв обов'язки контрольора. Як гол. урядник У. Н. Союзу, в минулому році, я брав участь 15-го червня у 30-літнім ювілею Братства св. Петра і Павла, від. 220. У. Н. Союзу. У неділю, 3-го серпня я брав участь у Союзівім Дні, влаштованім усіма відділами У. Н. Союзу в Шікаго й околиці. У минулому році я відвідав кілька Союзових відділів у різних справах, як також урядовав на п'ятих засіданнях Комітету Злучених Відділів в Шікаго. Таксамо я уділяв багато порад членам нашої організації в справах, які виринали між ними а Союзом.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО КОНТРОЛЬОРА СТЕПЕНА КУРОВА

Від минулої конвенції в Герісбургу, коли мене перевизбрано головним контрольором У. Н. Союзу, аж до кінця 1941. року минуло всього кілька місяців і не було ще часу виказати більшої активності в Союзівій роботі. Останній піврік, це був час, у яким, як ми всі сподівалися, до війни прийде і прийшло. А у передвоєнній і воєнній атмосфері „мовчать музи”, себто замирає та праця, яка звичайно в нормальних часах виказувала успіхи. Союзове життя в районі мого перебування зводилося до місячних зборів поодиноких відділів і до окружних зборів відділів У. Н. Союзу, які відбувалися квартально й на яких обговорювано всі важні справи зв'язані з розвитком чи підприємствами У. Н. Союзу.

З головної канцелярії не мав я окремих доручень полагоджувати якісь справи. 15. червня я був запрошений на ювілейне свято 30-ліття 220-го відділу У. Н. Союзу, де я виголосив ювілейну промову.

Рівнож на запрошення 103-го відділу з Мілвокі, Вісконсин, я був на Листопадовому Святі згаданої громади, на якому, крім кількох слів з нагоди Листопадових Роковин, говорив я ще на тему Українського Народного Союзу.

Розуміється, що як член головної контрольної комісії я брав участь при провірці майна і діловодства У. Н. Союзу, що відбулася в липні минулого року, звіт з якої був поміщений в слухний час у „Свободі”.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО ПАВЛА ДУДИ

Вповажаний Пане Предсіднику, Вповажані Головні Урядники Українського Народного Союзу!

Закінчую звіт зі своєї праці за час від 20-тої конвенції У. Н. Союзу, яка відбулася в місяці травні 1941. р. по сьогоднішній день, — я впершій мірі, хочу зложити щире подяку делегатам 20-тої конвенції, що дали мені змогу більше цікавитися У. Н. Союзом, дали змогу одному канадійському горожанинові, бути членом Головного Уряду однієї найбільшої і найбагатшої української установи, якою є Український Народний Союз. Я почувуюся незвичайно радим і гордим, що якраз в дні 48-ої річниці народіння У. Н. Союзу мені першому з поміж канадійських українців припала та велика честь, бути першим канадійцем в Головному Уряді, бути першим мостом між канадійськими та американськими українцями, бути першим на відповідальній службі У. Н. Союзу, його членства, та взагалі нашого народу по обох боках, який є з одними й тими самими стремліннями і змаганнями за одні й ті самі ідеали.

Звіт мій є короткий, бо й праці не дуже багато я вложив, а причиною цього є теперішня війна, яка навістила Канаду, а тим самим і замешкалим там українцям, і яка триває вже три роки. Ця війна вимагає стільки праці, що зовсім не лишається часу для якоїсь іншої роботи.

25-го травня запрошено мене на бенкет Союзівої Молоді в Гемтрех, Міш., влаштований з нагоди перемоги в грі „Бенкет Бол”, де я виголосив до молоді відповідну промову. 15-го вересня я промовляв від У. Н. Союзу на 2-гій річниці залож-

Від початку заснування окружного комітету всіх видів лів в Шікаго і околиці аж до сьогодні маю честь бути його председником. Є вигляди, що бажання і мрії, від довшин років, союзовців в Шікаго, набути свій дім, будуть вкороти

сповнені. Уже пороблено старання, щоб набути союзний дім, а при тім, щоб не брати на нього великих моргеджів. А щоби не брати великих моргеджів, то треба фінансових жертв. Жертви дають відділи, відділові урядники і всі союзовці. Одні менше, другі більше, хто скільки може.

Заходом окружного комітету, 3. серпня 1941 року, відбувся День У. Н. Союзу в Шікаго успішно. Цей успіх завдячують головним урядникам з Шікаго, відділовим урядникам і всім союзцям та українським громадянам, котрі своєю прихильністю допомогли звеличати День У. Н. Союзу.

Окружний комітет у порозумінні з головними урядниками з Шікаго і ексекутивним комітетом У. Н. Союзу покликав на організатора на Шікаго і околицю п. Дмитра Максимюка. Та теперішній воєнний стан нашого краю, очевидно, не є пригожий приєднанню більшого числа членів. Бо молоді люди пішли або на відході до армії. З тої то причини організатор не міг виказати більшого успіху в приєднанні нових членів. Але все таки приєднав кілька добрих членів.

Щодо спорту союзової молоді в Шікаго, то спортовою акцією завідує молодий активний союзовець, Петро Пуцило. Під його провідом, в 1941 році, були сформовані бовліг елі дружини та в початках були навіть досить активними. Однак, коли молоді союзовці зачали відходити, як охотники чи на покликання, до війська, тоді дружини зменшилися і зробилися менше активними. Та все таки покінчили свої змагання доцільно.

Годиться згадати, що в Шікаго маємо союзові бейс бол дружини, які складаються з дівчат і хлопців. Вони виступають і роблять свої змагання на Союзних Днях.

Упродовж тих кількох місяців мого урядування, це є від минулої конвенції аж до кінця 1941 року, я виконував мої завдання на скільки заходила потреба, та на скільки позволяв мені час.

Між мною і іншими гол. урядниками з стейту Іллой, п. Р. Смуком і С. Куропасем, була завжди повна кооперація.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО В. ДІДИКА.

Високоповажані головні урядники У. Н. Союзу!

Починаючи свій звіт від 20-тої конвенції з місяця травня 1941 р., у першій мірі складаю ширю подяку делегатам, що дали мені змогу надалі працювати в У. Н. Союзі, вибираючи мене знов головним радним.

Виследи моєї праці були тепер менше успішні як у попередніх роках, та це не значить, що я не старався працювати. Коли успіх був менший у приєднанні молоді до У. Н. Союзу, то причиною цього є сьогоднішня війна.

25. травня був я запрошений до Союзової молоді в Гемтремк, Міш., на їхній бенкет, який молодь влаштувала з нагоди перемоги в „баскет бол“. Там я виголосив відповідну промову про значіння спорту при У. Н. Союзі.

23. серпня скликав я всіх секретарів з нашої округи на спільні збори, в справі приєднання нових членів, зокрема дітей на нові грамоти, як рівнож у справі пороблення підготувань до загальних організаційних Союзних зборів, на котрих мав виголосити реферат головний секретар п. Д. Галичина. Згадані збори відбулися 27. вересня 1941 р.

У місяці грудні, в днях 14. і 21. був я на відділових зборах у відділах 20, 75, 94, 146, 175 і 292. Ціль моїх відвідів була заохотити членів до закупки Історії України Грушевського в англійській мові і книжки Богдан — Гетьман України, та приєднання дітей на нові грамоти У. Н. Союзу. На згаданих зборах я піддав також думку членам, що потрібним є, щоб наші відділи взяли до спродажі бондів оборони краю. Цю справу відділові урядники разом з членами радо підперли, а мені припоручено дістати всякі інформації і апікації, які до спродажі бондів є потрібні, що я виконав, і тепер наші члени замовляють ці бонди в своїх секретарів.

Крім того брав я участь в кожнім підприємстві, яке було влаштовуване нашими відділами, співпрацював у кожній Союзній справі з головним контролером д-ром Кібзеем, а також приєднав п'ятьох членів до У. Н. Союзу.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ ГЕНОВЕФИ ЗЕПКО.

To the Supreme Assembly of the Ukrainian National Association, Inc.

In presenting this, my first report on my activities as a member of the Supreme Advisory Board of the Ukrainian National Association, I want to thank those assembled here who by their votes entrusted me with the responsibility entailed in the execution of duties as a national officer of this organization. I especially appreciate this confidence in view of my youth and the fact that the 1941 convention was the first U.N.A. Convention which I was privileged to attend.

In assuming my duties as a member of the Advisory Board of the Ukrainian National Association, I felt my first responsibility to be to my local branch, 180 of Akron, Ohio, which had elected me as delegate to the 20th Convention. Throughout the year I gave time and effort toward furthering the membership of the local branch, propagating its benefits among non-U.N.A. members, participating in all its activities and in general, assisting in every possible way to further establish Branch 180 as one of the most active U.N.A. youth branches in the organization. This activeness reflects itself in a brief review of our 1941 history which, among many other activities too numerous to mention, shows the sponsorship of a Sixth Anniversary Dinner Dance which I addressed and which was well represented by member U.N.A. clubs from outside localities; an "All-Ukrainian" golf tournament; purchase of copies of Hrushevsky's "History of Ukraine" which we placed in our Public and University Libraries and the enrollment of basketball and bowling teams (both boys and girls) in the U.N.A. Sport League. Our present activities are now directed toward the raising of funds for the work of the American Red Cross and the purchase of United States Defense Bonds.

To our parent organization, Branch 295 of Akron, Ohio, what assistance and council was necessary I offered, addressing their assembly on two different occasions.

Reaching outside of my immediate locality I attended a U.N.A. Picnic held by the combined branches in Cleveland, Ohio, on June 8; and an Organizational meeting in Pittsburgh, Pennsylvania on November 2, presided over by Mrs. Maria Malevich and addressed by Mr. N. Muraszko.

In addition, whenever feasible and within traveling distance, I attended all important American Ukrainian gatherings, addressing several sessions of the UYL-NA Congress and Rally and acting as a representative of the Ukrainian National Association at these affairs.

In all my contacts with young American Ukrainians I encouraged the leaders of our U.N.A. youth branches to devote extra added effort to attain increased membership in their respective branches. To the non-U.N.A. members I pointed out the importance of and benefit gained by becoming a member of our organization.

It is my firm conviction that my work within the ranks of the Ukrainian National Association has just begun. I further pledge my cooperation to this assembly, to my local branch and to every organized branch, young or old, to which I might be of assistance.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО М. ДАВИСКИБИ.

Високоповажані пані і панови головні урядники У. Н. Союзу!

Делегати на 20-тій конвенції У. Н. Союзу, яка відбулась у Гарізбург, Па., поновно вибрали мене головним радним У. Н. Союзу. За те довіря я складаю усім делегатам і делегатам ширю подяку і прирікаю, що, як у минулих чотирьох роках так і тепер працюватиму для добра і розвою дорогої нам усім організації, якою є У. Н. Союз.

Понижче подаю короткий звіт з моєї праці як головного радного У. Н. Союзу.

Завдяки добрій співпраці урядників і членів відділів у моїй окрузі, які працюють ширю для добра Союзу, не було потреби ані не було ніяких окремих припоручень з головної канцелярії У. Н. Союзу, щоби полагоджувати якісь непорозуміння по відділах, як це було в минулих роках.

На припоручення головного уряду У. Н. Союзу, я був прихильний на організаційних зборах від. 178 У. Н. С., 30. березня 1941., в Менчестер, Нью Гемшир. Насамперед зложив я ширій привіт від головної ексекютиви У. Н. Союзу, а опісля виголосив відповідний реферат та закликав урядників відділу та членів до праці для У. Н. Союзу. По рефераті були запити, на які я старався давати вдовольняючі відповіді.

26. жовтня 1941 р., у порозумінні з головною ексекютивою У. Н. Союзу, я був прихильний на організаційних зборах відділів ч. 253, 207, 199, 150, 52, в Савт Дірфілд, Масс. На тих зборах я мав честь бути предсідником зборів. Я відкрив збори короткою промовою про У. Н. Союз, а головний реферат виголосив гол. касієр У. Н. Союзу Р. Слободян. Опісля головний організатор Союзу Антін Маланчук. По промові була дискусія і запити, на які прихильні дістали потрібні відповіді. На зборах були заступлені всі згадані відділи і всі урядники приобіщали, що будуть далі працювати над збільшенням Союзних рядів у своїх місцевостях.

27. жовтня 1941 р. я одержав скаргу про суспензу члена з відділу 374 У. Н. Союзу. У порозумінні з гол. секр. У. Н. С. Д. Галичином, я цю справу скоро наладнав і привернув суспендованому членові його права у відділі.

8. і 9. листопаду 1941 р. відділ 238 святкував своє 20-літнє ювілейне свято свого існування. Я доложив немало труду з відділовими урядниками, щоби свято випало якнайкраще. 8. листопаду вечером відбувся Союзний бенкет, який я мав честь отворити, а головним бесідником був гол. предс. У. Н. Союзу М. Мурашко. Рівнож були присутні урядові представники нашого стейту і міста Бостону. Вони у своїх промовах висловлювали пошану для Союзу і взагалі для американських українців, підносячи їх добрі прикмети. На святі були представники також від доколичних відділів, які зложили желання для нашого відділу. 9. листопаду відбувся Союзний Концерт, на яким виступав Союзний Хор під управою о. Каськова. Святочну промову виголосив гол. предс. У. Н. С. М. Мурашко. Я, як секретар відділу, здав звіт з 20-літнього розвою відділу 238. У. Н. С. Свято увінчалось великим успіхом, бо на самім святі приступило 10 нових членів в ряди нашого відділу.

Я при кожній нагоді старався ширити добре ім'я У. Н. Союзу, чи це було коли я вів переписку з відділами в моїй окрузі, чи знова коли я стрічався з членами. Я все заохочував урядників і членів до праці для Союзу, вказуючи на добрі діла нашого Батька Союзу. Усякі припоручення гол. уряду У. Н. Союзу я точно та совісно виконував.

До мене відносились в різних справах відділові урядники та члени, а я старався послужити їм як міг найкраще. Я також не жалувал труду в приєднанні нових членів до У. Н. Союзу, і за рік 1941 я приєднав до 238 відділу 26 нових членів.

Таксамо й на даліше я буду старався виконувати свої завдання для Союзу ширю.

На кінець складаю ширю подяку головному урядові і відділовим урядникам за їх добру співпрацю зі мною для добра У. Н. Союзу. Сподіюсь, що рік 1942 буде кращим як попередній рік, коли тільки возьмемось всі до праці над приєднанням якнайбільше нашої молоді до У. Н. Союзу.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО Е. ЛЯХОВИЧА.

Хвальний уряд!

За останніх кілька місяців від останньої конвенції У. Н. С., на котрій я мав честь бути вибраним головним радним У. Н. С., я ще не встиг розвинути такої організаційної роботи, про яку думав. Причиною було це, що я ще не встиг як слід познайомитись з обставинами, а також перешкодила в тому дещо війна, яка принесла зо собою певні перешкоди в організаційній роботі.

За тих декілька місяців я старався навізати контакт бо- дай з деякими нашими відділами на терені Нью Йорку і

околиці. 14. вересня 1941 я виголосив організаційний реферат, на якому були присутні урядники і члени відділів: 158, 293, 310 і 325. По рефераті була дискусія. 18. листопада 1941 подібний реферат я виголосив в Озон Парк, Лонг Айленд, у відділі 200. На зборах цього відділу обширно зясував теж і потребу приєднання молоді до Союзу та окремо виголосив по англійськи реферат до молоді. У тім відділі тепер створилась спортова дружина, яка гарно розвивається і бере вже участь в змаганнях з іншими дружинами. Назагал той відділ, при співпраці своїх урядників, добре розвивається.

Також дуже добре розвивається відділ 325 в Брукліні, при активності секретаря П. Малицького. Той відділ зріс на сто членів. Ньюйорський відділ 204, (при живій активності секретаря М. Близняка) також добре розвивається і за минулий рік зріс на 77 нових членів. Відділ 361, „Дністер“ в Нью Йорку, теж проявляє гарну діяльність і зріс на 71 членів. На кількадесять членів зріс теж відділ 130; оживлену роботу виявили ще такі відділи на терені більшого Нью Йорку: 310, 69, 293 і 158. Припускаю, що менше або більше зросли в членстві також інші відділи на терені Нью Йорку, але з ними я ще не встиг навести якогонебудь контакту, тому не мав нагоди перевірити, як там стоять справи під оглядом членства і загальної організаційної роботи. Треба тут зазначити, що добру роботу, зокрема в Брукліні, Квінс, Бронкс і Стейтен Айленд, під оглядом організування членів, виконував союзний організатор п. В. Загаєвич. Я був присутній на двох його рефератах і можу ствердити, що вони викликували на присутніх добре враження.

Поза Нью Йорком я відвідав новооснований відділ в Бабілоні, а також відділ в Вестбері, Лонг Айленд.

На терені Нью Йорку я ще брав активну участь в союзній роботі в 204 відділі, якого я є вже п'ятий рік президентом, та в Комітеті Відділів У. Н. С. на терені Нью Йорку, який в останніх місяцях по довгій перерві, знов активізується і накрисляє собі широкую програму діяльності, зокрема поставив собі за ціль зробити все, що в його силах, щоб чимнебудь сприяти для Америки в її війні з державами Осі.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО А. ШУМЕЙКА.

Heeding the advice of our Supreme Secretary, Mr. Dmytro Halychyn, to make our reports as brief as possible, and realizing that in this war emergency time is valuable and paper is scarce, I am limiting my report to the barest essentials.

First of all, I am grateful for having been re-elected to office at the last convention, held last May in Harrisburg. Such confidence in me as displayed at that convention has given me further incentive to work for the welfare and progress of our organization.

Immediately after the convention, I together with several other young persons began to plan a national rally of Young U.N.A. members. It was our intention to make this rally the start of more active participation in U.N.A. life by our young people. We felt that our organization should not only concentrate upon getting new members and increasing the value of its assets, but that it should also strive to promote among those members some of that fraternal spirit and life upon which it is founded, but which, I regret to say, is lacking to quite an extent among our younger members. With this intention in mind, we prepared for this rally intensively. Headed by Stephen Shumeyko, Editor of The Ukrainian Weekly, and Mr. John Romanition and myself as vice-chairmen, our committee met regularly practically every week for several months. Everything was all set, when suddenly our country was plunged into the war, with the result that we thought it advisable to postpone the rally to a more suitable time.

Besides my work on the rally committee, I engaged myself in other activities on behalf the U.N.A. For example, immediately after the convention I joined Mr. Romanition in holding a mass meeting in Newark for the purpose of stimulating greater interest in Newark in our organization. Among those present at this meeting was Mr. Basil Zahayevich, a U.N.A. organizer, who addressed it. Later I accompanied and drove him around to likely prospects.

Among my other activities was attendance in my official capacity of various U.N.A. affairs, such as the Anniversary Dinner of Branch 361 of New York City; an Anniversary Picnic of Branch 219 of Newark; and attendance as principal speaker of the Anniversary Dinner of the Friendly Circle, U.N.A. Youth Branch 435.

Furthermore, together with Mr. Romanition I held six meetings since the last convention in an effort to establish a central committee representing Newark U.N.A. Branches. Finally, at my own request and with the authority of the U.N.A. Executive Board I took over the books and direction of U.N.A. Youth Branch 423 of New York City because of its generally run-down condition and lack of secretary.

In every way and every possible occasion I have tried to advance the interests of our organization, and at the same time get new members for it. Since the last convention, for instance, I have organized eight new members into it on my own, and two more together with Mr. Zahayevich.

Finally, for quite some time I have been devoting myself to the problem of integrating in some manner the choral work of our young people into the general activities of the U.N.A. I am doing this in the belief that some measures should be provided, for example, to make it possible for choruses composed of younger generation members to become units or branches of the U.N.A., and to receive the encouragement and support that our sport-minded members receive.

In conclusion I desire to express my appreciation for the fine cooperation I have received from the U.N.A. Executive Board and also from Mr. John Romanition, my associate advisor from Newark.

ЗВІТ ГОЛОВНОГО РАДНОГО Д. ШМАГАЛИ

Шановні головні урядники У. Н. Союзу!

Мені припала велика честь бути вибраним на минулій 20-тій конвенції У. Н. Союзу головним радним цієї організації, а тому з нагоди цих перших річних зборів головного уряду я складаю щире подяку для всіх делегатів за те до-

віря, яким вони мене наділили, вибираючи мене до головного уряду У. Н. Союзу.

У Клівленді й в околиці панував порядок по відділах У. Н. Союзу, а тому не було потреби полагоджувати якінебудь непорозуміння чи спори між членами чи відділами.

Зараз по конвенції виконавчий комітет У. Н. Союзу припоручив мені полагодити справу довгу відділу 291 до каси У. Н. Союзу. Довг того відділу, що досі остає незаплаченим до каси Союзу, тягнеться вже довгий час, а тому тепер зовсім не є можливим перевірити та винайти, хто властиво спричинив цей довг. Як відомо, то цей відділ подавав навіть просьбу до минулої конвенції в справі того довгу, і коли конвенція не зробила нічого в цій справі, то очевидно головний уряд У. Н. Союзу повинен би тепер її викінчити.

Молодечий відділ 180 У. Н. Союзу з Акрон, О., справляв бенкет 16-го червня 1941 р., і на цей бенкет запросила мене секретарка згаданого відділу, а також головна радна панна Зепко. Отже на цій бенкеті був я присутній, та при цій нагоді виголосив коротку промову, в якій я старався пояснити молоді ці користи, які вона може мати з членства в такій організації, як Союз. Цей бенкет випав надзвичайно успішно, бо стягнув багато молоді не тільки з Акрон, але також з околиць.

Коли я мав якісь запити від урядників чи членів котрогонебудь відділу, то я старався давати їм належні відповіді та пояснення. І при кожній нагоді, де тільки трапилось, я завжди старався дбати про добро У. Н. Союзу.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ РАДНОЇ ЮЛІ БАВОЛЯК.

Supreme officers of the Ukrainian National Association!

My report will be short. Since the last convention I have not had any matter of importance with the executive board or main office of this association, however my efforts were put forth in the interest of not only the local assembly, but in matters generally effecting the Ukrainian National Association.

With reference to obtaining new members the task has been difficult, because of conditions in our vicinity. Among the functions I had attended was the regional meeting of various subordinate assemblies held at Nesquehoning, Pa. November 30, 1941.

In conclusion I wish to state that I have devoted time and attention to the cause and general advancement of our Ukrainian National Association.

ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ, РЕЗОЛЮЦІЯ, УХВАЛИ ТА ДИРЕКТИВИ.

По зложенні звітів усіма головними урядниками, проведено обширну та вичерпну дискусію над цими звітами, а опісля уділено одноголосно кожному головному урядникові вотум довіри.

Вислідом дискусії над звітами, а також вислідом предложених нових справ, були такі ухвали:

Оборона краю.

На внесення радного М. Давискиби, поперте радним А. Шумейком, рішено одноголосно закупити бонди краєвої оборони на суму \$50,000. На внесення контролера Д. Капітули, поперте радним П. Дудю, ухвалено одноголосно закупити за \$10,000 канадійських бондів побіди. На внесення контролера д-ра В. Галана, поперте контролером Р. Смуком, рішено одноголосно уділити з народного фонду \$500 як жертву на Американський Червоний Хрест.

Переводячи ці ухвали, головний уряд У. Н. Союзу, при цій нагоді та з приводу отсього річного засідання, відзивається до всіх відділів, та до всього членства У. Н. Союзу з рішучим зазивом сповняти всеціло й беззапекливо всі ці обов'язки, до яких кличе нас наш край в теперішніх важких воєнних часах. Хай кожний член буде готовий понести таку жертву, якої від нього вимагає konieczність здобуття перемоги над усіма ворогами нашої країни. Сповняймо свої обов'язки чесно, сумлінно й вірно, всюди, при кожній нагоді й на кожній місці, без різниці, чи це буде на фронті у властивім бою, чи в запілля виконуючи якусь працю по фабриках та різних підприємствах. А вже це повинно бути ані одного такого відділу, ані одного такого члена чи члениці У. Н. Союзу, щоб вони не закупили бондів оборони, на більшу чи меншу суму, кожний по зможі, щоб вони не зложили якоїсь жертви на Американський Червоний Хрест. Кожний відділ, кожний член У. Н. Союзу повинен тут іти за прикладом своєї організації, яка минулого й знова цього року закупила бондів оборони на найвищу суму, яку тільки якась організація може посідати.

Нагорода відділовим урядникам.

Маючи на увазі ухвалу з минулої конвенції У. Н. Союзу, яка справу нагороди відділовим урядникам, а зокрема секретарям, полишила до рішення головному урядові, та прийнявши до відома вияснення головного касієра про стан адміністраційного фонду та про потрібні виплати з нього, річне засідання, на внесення контролера Д. Капітули, поперте контролером д-ром В. Галаном, рішило одноголосно, щоб підвищити нагороду секретарям відділів з двох пів на три й пів відсотків від колектованих вкладок за забезпечення дорослих членів. Таксамо на внесення радного М. Давискиби, поперте контролером С. Куропасем, рішено більшістю голосів признати предсідникам і касієрам відділів по 50 центів від кожного дорослого члена або дитини, що будуть зорганізовані впродовж року до якогось відділу, замість теперішньої нагороди, яка вносила 25 центів від члена чи дитини. Внесення радного Т. Шпікули, поперте радним Д. Шмагаю, щоб признати предсідникам і касієрам по пів проценту від колектованих членських вкладок, перепало, бо дістало тільки два голоси.

(ДОКІНЧЕННЯ ПРОТОКОЛУ НА 4-ТІЙ СТОРОНІ „СВОБОДИ“).